

**REGIONALNY DYREKTOR
OCHRONY ŚRODOWISKA
W KIELCACH**

Kielce, dnia 21 listopada 2022 r.

WOO-III.410.3.32.2022.MK

Wójt Gminy Słupia

W odpowiedzi na wniosek z dnia 20 października 2022 r. w sprawie zaopiniowania projektu dokumentu pn. **„Strategia Rozwoju Ponadlokalnego dla Gmin Moskorzew, Nagłowice, Oksa, Radków, Secemin, Słupia do roku 2030”** wraz z prognozą oddziaływania na środowisko, na podstawie art. 54 ust. 1 i art. 57 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (tekst jedn. Dz. U. z 2022 r., poz. 1029 z późn. zm.) **opiniuję** przedłożony projekt dokumentu wraz z prognozą oddziaływania na środowisko.

Głównym celem projektu dokumentu jest zrównoważony rozwój dążący do poprawy jakości życia mieszkańców oraz jakości stanu środowiska przyrodniczego obejmującego sześć gmin: Moskorzew, Nagłowice, Oksa, Radków, Secemin i Słupia. W projekcie Strategii określono uwarunkowania środowiska z uwzględnieniem danych oraz wskaźników ilościowych charakteryzujących poszczególne komponenty środowiska. Wyznaczono cele, kierunki interwencji i działania, które są zadaniami zarówno o charakterze inwestycyjnym i nie inwestycyjnym (organizacyjno- edukacyjne), wyznaczają ogół potrzeb wynikających z rozwoju społeczno – gospodarczego oraz rozwoju infrastruktury komunikacyjnej i technicznej oraz społecznej.

Planowane działania priorytetowe będą dotyczyć zadań z zakresu infrastruktury komunikacyjnej poprzez m.in: realizację budowy, rozbudowy i przebudowy odcinków dróg gminnych, powiatowych i wojewódzkich jak również budowy ścieżek rowerowych. Następnym zadaniem będzie wspieranie działań związanych z wykorzystaniem odnawialnych źródeł energii, szczególnie poprzez termomodernizację budynków użyteczności publicznej (mikroinstalacje) oraz budowę instalacji fotowoltaicznych. Przewidziane do realizacji zadania dotyczyć będą również przeciwdziałaniom skutków powodzi oraz budowy infrastruktury wodno - kanalizacyjnej w ramach uporządkowania gospodarki wodno - ściekowej. Poza ww. zadaniami uwzględniono również rozwój turystyki, który będzie obejmować działania z zakresu modernizacji, remontów obiektów turystycznych jak również rozbudowy obiektów sportowych. Dokument zawiera także działania mające na celu podniesienie świadomości ekologicznej społeczeństwa poprzez edukację ekologiczną.

Sporządzony projekt dokumentu nie wyznacza konkretnych, zidentyfikowanych przedsięwzięć inwestycyjnych wraz z ich dokładną lokalizacją. Większość z proponowanych kierunków działań to zadania o charakterze ciągłym, których realizacja będzie prowadzona w okresie obowiązywania Strategii, a stopień ich zrealizowania będzie zależny od posiadanych środków finansowych. Uwzględniając zapisy projektu dokumentu realizacja powyższych działań prowadzona będzie w oparciu o zrównoważony rozwój i zasady ochrony środowiska.

Po przeanalizowaniu przedstawionej dokumentacji, Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Kielcach stwierdza, że prognoza oddziaływania na środowisko spełnia wymogi art. 51 ww. ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie (...) oraz uwzględnia zakres i stopień szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko określony w piśmie znak: WOO-III.410.34.2022.MK, WOO-III.411.18.2022.MK z dnia 12 lipca 2022 r.

W prognozie oddziaływania na środowisko poddano analizie i ocenie planowane działania oraz dokonano identyfikacji zagrożeń i problemów wynikających z realizacji dokumentu uwzględniając aspekty ochrony środowiska. Oceniono stopień natężenia tych oddziaływań na komponenty środowiska w zestawieniu tabelarycznym i opisowym, grupując oddziaływania pozytywne i negatywne. Zapisy prognozy wskazują, że na etapie planowania inwestycji powinny być wybierane takie rozwiązania, które w trakcie ich realizacji oraz eksploatacji będą w jak najmniejszym stopniu oddziaływać negatywnie na środowisko, w tym na zdrowie ludzi.

Jak wynika z przedłożonych materiałów projekt dokumentu wyznacza ramy dla późniejszej realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko w myśl rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. z 2019 r., poz. 1839 z późn. zm.), do których mogą kwalifikować się takie zadania jak budowa sieci wodno – kanalizacyjnej, budowa farm fotowoltaicznych, czy też budowa dróg. Jednak dopiero na etapie konkretyzowania działań inwestycyjnych wskazanych w nin. projekcie, kiedy będą znane parametry techniczne i zakres planowanych prac, będzie możliwa szczegółowa analiza i ocena czy dana inwestycja kwalifikuje się do przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko i czy w związku z tym będzie wymagane przeprowadzenie stosownej procedury oceny oddziaływania na środowisko, co będzie wynikało z postanowień odpowiednich organów.

Realizacja planowanych zadań związanych z budową sieci wodociągowej i kanalizacyjnej pozwoli na uporządkowanie gospodarki wodno – ściekowej na terenie sześciu gmin. Działania te przyczynią się do redukcji ilości odprowadzanych do środowiska zanieczyszczeń, a w efekcie wpłyną na poprawę jakości wód i gleby. Planowane inwestycje będą realizowane na obszarach zabudowanych i przekształconych przez człowieka, wzdłuż istniejących dróg. Zadania te zaliczają się do inwestycji pro-ekologicznych i w procesie długofalowym ich realizacja wpłynie korzystnie na środowisko, zwłaszcza na warunki gruntowo-wodne. Biorąc pod uwagę charakterystykę i zakres ww. inwestycji stwierdzono, że realizacja inwestycji nie wpłynie na pogorszenie stanu wód i nie będzie stanowić zagrożenia nieosiągnięcia celów środowiskowych dla jednolitych części wód powierzchniowych i podziemnych.

W odniesieniu do budowy, rozbudowy dróg, stwierdzono że realizacja tych inwestycji przyniesie skutki zarówno pozytywne, jak i negatywne dla środowiska. Poprzez poprawę nawierzchni dróg ulegnie poprawie płynność ruchu pojazdów, co zmniejszy ogólny bilans emisji zanieczyszczeń. Wśród negatywnych oddziaływań należy w głównej mierze wymienić przekształcenie terenu dotąd niezainwestowanego oraz uciążliwości związane m.in. z hałasem na terenach podlegających ochronie akustycznej. Potencjalny negatywny wpływ może wystąpić również na krajobraz z uwagi na pojawienie się nowej zabudowy liniowej w przestrzeni. Niemniej jednak ich przebieg powinien być dostosowany do lokalnego ukształtowania terenu. Natomiast realizacja budowy ścieżek rowerowych przyczyni się do zmiany sposobu transportu na bardziej ekologiczny, a co za tym idzie zmniejszy ilość zanieczyszczeń wprowadzanych do powietrza

atmosferycznego oraz gleby, jak również pozwoli na zmniejszenie poziomu hałasu. Ewentualne negatywne oddziaływania wszystkich zadań inwestycyjnych mogą wystąpić na etapie prowadzenia robót budowlanych (możliwe są uciążliwości związane z pracą maszyn i urządzeń, dotyczące hałasu i emisji zanieczyszczeń do powietrza), będą jednak miały charakter lokalny oraz krótkoterminowy.

W zakresie wykorzystania odnawialnych źródeł energii projekt dokumentu wskazuje na termomodernizację budynków, która przyczyni się do zmniejszenia zapotrzebowania budynków na ciepło, a w efekcie doprowadzi do oszczędności energii i paliw. Zapisy prognozy uwzględniają regulacje prawne dotyczące ochrony gatunkowej zwierząt, w zakresie wymogu dostosowania terminów i sposobu wykonywania prac podczas ocieplania budynków - do okresów lęgowych ptaków oraz rozrodu czy też hibernacji nietoperzy. Ponadto w projekcie dokumentu wymieniono również instalacje fotowoltaiczne, które przyczynią się do redukcji gazów cieplarnianych oraz ograniczą wykorzystanie źródeł konwencjonalnych. Tego typu inwestycje mogą mieć negatywny wpływ na powierzchnię ziemi, gdyż obejmują znaczne powierzchnie, mogą zaburzać migrację zwierząt, powodować efekt lustra wody, olśnienia i efekt termiczny. W prognozie uwzględniono oddalenie ww. terenów m.in. od terenów zamieszkałych, czy też korytarzy ekologicznych. Stwierdzono, że ogniwa fotowoltaiczne nie będą powodować niekorzystnego oddziaływania wykraczającego poza granice inwestycji. Zapisy prognozy wskazują, że wszelkie zaplanowane w projekcie dokumentu instalacje fotowoltaiczne, które będą kwalifikować się do przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko poddane będą szczegółowej analizie i ocenie na etapie postępowania w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach.

Działania z zakresu przeciwdziałania powodziom wynikają z Planu Zarządzania Ryzykiem Powodziowym, przyjętym na mocy rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 18 października 2016 r. w sprawie przyjęcia Planu zarządzania ryzykiem powodziowym dla obszaru dorzecza Wisły (Dz. U. z 2016 r. poz. 1841 z późn. zm.) i dotyczyć będą poprawy parametrów hydraulicznych oraz trasy koryta rzeki Cieku od Słupi, na terenie gminy Słupia. Wymieniono zadania polegające na podniesieniu lewego brzegu na ww. rzece w miejscowości Słupia, podniesienie prawego brzegu powyższej rzeki w miejscowości Nowa Wieś oraz przebudowie przepustów w ww. miejscowościach. Jak wskazują zapisy prognozy, jak również projektu dokumentu zakres działań obejmować będzie opracowanie wariantowej koncepcji programowo – przestrzennej, która pozwoli na wybór najbardziej korzystnego wariantu realizacji przedmiotowej inwestycji, uwzględniając czynniki zarówno lokalizacyjne i ekonomiczne, jak również społeczne i środowiskowe. Na etapie opracowania dokumentacji będzie możliwość dokonania dokładnej analizy i oceny w zakresie bezpieczeństwa powodziowego oraz uregulowania stosunków wodnych panujących na terenie gminy Słupia.

W granicach analizowanego obszaru znajdują się następujące formy ochrony przyrody, w rozumieniu art. 6 ust 1 pkt 4 -6 i 8 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2022 r., poz. 916 z późn. zm.), tj. Miechowsko - Działoszycki Obszar Chronionego Krajobrazu, Włoszczowsko – Jędrzejowski Obszar Chronionego Krajobrazu, obszary Natura 2000: Dolina Białej Nidy PLH260013 i Dolina Górnej Pilicy PLH260018, użytki ekologiczne oraz pomniki przyrody. Dla ww. form obowiązują regulacje wynikające z ww. ustawy o ochronie przyrody oraz stosownych aktów prawa miejscowego, co zostało uwzględnione w przedłożonej dokumentacji.

W prognozie zawarto informację, że większość planowanych zadań inwestycyjnych stanowi inwestycje celu publicznego, których w myśl powyższej ustawy nie dotyczą zakazy obowiązujące dla obszarów chronionego krajobrazu. Według informacji podanej w prognozie, realizacja planowanych zadań nie będzie wiązała się z naruszeniem zakazów w stosunku do gatunków objętych ochroną prawną w myśl art. 52 ustawy o ochronie przyrody. Jednakże w razie stwierdzenia chronionych gatunków na terenie inwestycji, przed jej realizacją i w przypadku kolizji z zakazami, konieczne będzie uzyskanie stosownych zezwoleń, o których mowa w art. 56 ww. ustawy. Zgodnie z zapisami projektu dokumentu planowane działania inwestycyjne będą uwzględniać wymogi oszczędnego korzystania z terenu w trakcie przygotowania i realizacji inwestycji.

W zakresie analizy wpływu ustaleń projektu dokumentu na cele ochrony obszarów Natura 2000 ocena w prognozie uwzględniła ekspertyzy przyrodnicze sporządzone na potrzeby opracowania projektów planów zadań ochronnych dla obszarów Natura 2000 Dolina Białej Nidy PLH260013 i Dolina Górnej Pilicy PLH260018. Jak wynika z zapisów prognozy realizacja planowanych zadań prowadzona będzie wyłącznie w istniejących pasach drogowych, nie przewiduje się zajmowania obszarów Natura 2000 stanowiących tereny łąk, czy też cieków wodnych. Planowane zadania z zakresu przeciwdziałania powodziom zlokalizowane są poza ww. obszarami Natura 2000. W przypadku nowej infrastruktury drogowej, czy też budowy sieci tras rowerowych prowadzonych po nowym śladzie wskazano, iż należy uwzględnić rozmieszczenie przedmiotów ochrony tj. siedlisk przyrodniczych, gatunków chronionych i ich siedlisk. Wskazano również, iż planowane trasy należy poprowadzić poza wskazanymi przedmiotami ochrony oraz każdorazowo zastosować działania minimalizujące. Większość działań inwestycyjnych prowadzona będzie na terenach zurbanizowanych, już przekształconych. Podkreślono, że na etapie projektowania przedsięwzięć szczególną rolę będzie pełniła odpowiednia ich lokalizacja oraz każda z inwestycji powinna być poprzedzona inwentaryzacją przyrodniczą. Wdrożenie projektu dokumentu umożliwi osiągnięcie założonych celów, poprzez zastosowanie gospodarki opartej na wiedzy i nowoczesnych technologiach. Analizując powyższy dokument można stwierdzić, że realizacja jego założeń nie powinna również spowodować znacząco negatywnego oddziaływania na cele ochrony ww. obszarów Natura 2000, w szczególności na ich przedmioty ochrony, integralność oraz powiązania z innymi obszarami Natura 2000.

W prognozie przedstawiono rozwiązania mające na celu zapobieganie i ograniczanie negatywnych oddziaływań na środowisko mogących być rezultatem projektowanego dokumentu. Określono system monitoringu dokumentu, w którym przedstawiono sposób monitorowania i wskaźniki oceny realizacji dokumentu. Wskazano, że zadania będą rozłożone w czasie i prowadzone w różnych obszarach poszczególnych gmin, co przyczyni się do zminimalizowania negatywnych oddziaływań na środowisko. Oceniono, że realizacja założeń projektu dokumentu nie spowoduje znacząco negatywnego oddziaływania na środowisko, w tym na przyrodę.

Niezależnie od powyższego wnoszę następujące uwagi, które należy uwzględnić w dokumentacji:

- w kontekście informacji zawartych w prognozie dot. elektrowni wiatrowych, cyt: „*Z uwagi na mało korzystne warunki wiatrowe nie planuje się budowy mikroinstalacji wiatrowych / farm wiatrowych na omawianym terenie,*” zasadne jest usunięcie zapisów prognozy na str. 55-56 mówiących o możliwości pozyskania energii z wiatru, w tym charakterystykę stref energetycznych warunków wiatrowych;

- zwraca się uwagę, iż termomodernizacja obiektów mieszkaniowych i użyteczności publicznej nie kwalifikuje się do przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko w myśl rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. (...). W związku z tym zapis na str. 108 prognozy należy usunąć;
- zapisy prognozy przywołują odstępstwa od zakazów dla realizacji celu publicznego odnoszące się do parków krajobrazowych, które nie występują na terenach objętych projektem Strategii. W związku z tym należy usunąć zapisy w tym zakresie;
- podsumowanie zawarte w prognozie dot. obszarów chronionego krajobrazu (str. 115) jest sprzeczne z zapisami tabeli Nr 18 prognozy mówiące o oddziaływaniu bezpośrednim, czy też stałym. W związku z tym zapisy należy skorygować i ujednolicić w tym zakresie;
- na omawianym terenie nie występują rezerваты przyrody, o których mowa w prognozie, jak również błędnie przywołano zapisy odnoszące się do terenu powiatu. Konieczne jest zatem usunąć zapisy w tym zakresie;
- na str. 15 prognozy przywołano nieaktualny publikator ustawy o ochronie przyrody.

Niniejsza opinia nie zwalnia z przeprowadzenia procedur dotyczących oceny oddziaływania przedsięwzięć na środowisko i ewentualnie na obszary Natura 2000 zgodnie z przepisami ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie (...), a także uzyskania stosownych zezwoleń w zakresie ochrony gatunkowej zwierząt, roślin i grzybów na podstawie ustawy o ochronie przyrody, jeżeli taka konieczność wyniknie na etapie konkretyzowania działań inwestycyjnych.

W związku z zapisami art. 55 ust. 4 ustawy z dnia 3 października 2008r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie (...), przyjęty dokument wraz z podsumowaniem, o którym mowa w art. 55 ust. 3 cyt. ustawy, należy przesłać Regionalnemu Dyrektorowi Ochrony Środowiska w Kielcach.

Aldona Sobolak
Regionalny Dyrektor
Ochrony Środowiska
w Kielcach
/-podpisany cyfrowo/

Otrzymuje:

1. Wójt Gminy Słupia – przedłożenie elektroniczne e-PUAP
2. Aa